

Uanmeldt tilsyn - tilsynsrapport

Tilsynsperiode april 2021 - januar 2022

Indholdsfortegnelse

1 Tilsynet	3
2 Ramme for tilsyn	4
3 Samlet konklusion	5
3.1 Det pædagogiske grundlag	5
3.2 Børnemiljø	5
3.3 Udviklingspunkt	8
3.4 Strakshenstilling	9
3.5 Anbefaling	9
3.6 Sikkerhed (udendørs og indendørs)	10
3.7 Hygiejne	10
4 Ramme for observation	11
5 Observation og analyse	12

1 Tilsynet

Daginstitution/Afdeling/Hus:

Børneuniverset - Gnisten

Dato og tidspunkt:

Den 11. oktober 2021 klokken 08.30 - 11.00

Tilsynsførende:

Susan Grønhøj Krogager

2 Ramme for tilsyn

Det uanmeldte tilsyn består af en rundring i daginstitutionen, med fokus på sikkerhed og hygiejne og efterfølgende en observation af den pædagogiske praksis.

Rapporten er bygget op således at modtageren først får præsenteret den samlede konklusion for tilsynet. Dernæst beskrives observationer og analyser heraf.

Tilsynet er et observationstilsyn, hvor det pædagogiske grundlag bliver brugt som analyseredskab i den endelige rapport.

Der er begrænset dialog med medarbejdere og leder på tilsynet.

De 9 temaer i det pædagogiske grundlag er som følger:

- Barnesyn
- Dannelse og Børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Samarbejde med forældre om børns læring
- Børn i udsatte positioner
- Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Der føres desuden tilsyn på det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. Det fysiske og æstetiske børnemiljø iagttages og vurderes på rundringen. Det psykiske børnemiljø iagttages primært under observationen.

Rapporten vil afspejle observationens indhold, og vil derfor indeholde de temaer, der er observeret under tilsynet. Det betyder at ikke alle temaer nødvendigvis er beskrevet i rapporten.

3 Samlet konklusion

3.1 Det pædagogiske grundlag

På tilsynet ses flere elementer fra det pædagogiske grundlag i det pædagogiske læringsmiljø.

Barnesynet er anerkendende og det ses, at personalet har fokus på at følge børnenes spor i både aktiviteter og dialoger med børnene.

Der observeres et fokus på børnenes begyndende oplevelse med og forståelse for demokrati. For eksempel at vente på tur på badeværelset og indgå i en aktivitet, hvor ikke alle børn kan vælge f.eks. sange til samling osv. Børnene oplever selv- og medbestemmelse og får et medansvar, som tilpasses børnenes alder og individuelle kompetencer.

På tilsynet observeres en pædagogisk bevidsthed omkring børnenes læring. Børnene udfordres og støttes i et læringsmiljø, hvor det er trygt at øve sig. Der er blik for at følge børnenes spor i aktiviteter.

Der bliver skabt deltagelsesmuligheder for alle børn. Børnenes forskellige aldre og kompetencer imødekommes, så alle børn får mulighed for at opleve mestring på eget udviklingstrin.

Børn i udsatte positioner inddrages og det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så alle børn, bedst muligt, kan inkluderes i børnefællesskabet via tryghed, nærvær, rummelighed og guidning.

I Gnisten ses et tydeligt fokus på samarbejde med forældre. Der laves opslag til forældre vedr. aktuelle fokusområder i grupperne. Dette ses både i vuggestuen og i børnehaven. Der informeres til forældrene, hvilke lege der leges for tiden, og der vises på opslagstavlen, hvilke rim og remser, der aktuelt arbejdes med i grupperne. Dermed har forældre mulighed for at tale med børnene om aktiviteterne derhjemme og evt. synge og lege de samme aktiviteter som i vuggestuen/børnehaven, og på den måde skabe sammenhæng i barnets hverdag mellem hjem og institution.

3.2 Børnemiljø

Det **fysiske børnemiljø** i Gnisten består af et hus med tre børnehavegrupper og én vuggestuegruppe. Vuggestuen er placeret i enden af huset, så vuggestuen er adskilt fra børnehavegrupperne.

I grupperum anvendes skillevægge, som giver en god fornemmelse for opdeling af rummene. Køkken-/alrum som grupperum fungerer godt på grund af de opsatte skillevægge, som giver en tydelig fornemmelse af "rum i rummet", som skaber overskuelighed for børnene.

To af børnehavens grupperum er ikke så store, men er passende i forhold til børnegruppernes størrelse.

Garderobeområder i hele afdelingen fremstår pæne, ryddelige og overskuelige for brugere af garderoben (se billede nedenfor).

Bokserummet rummer rigtig gode muligheder for børnenes fysiske udfoldelse med motoriske aktiviteter og lege med høj arousal. Det er dog vigtigt, at børnene altid er under opsyn i rummet, da der findes en del tunge materialer og genstande, der ikke almindeligvis kan og bør tilgås af børn, såsom boksebolde, kæder i væggen osv.

Børnetoiletterne fremstår indbydende, og på nogle toiletter har børnene mulighed for at gå på toilettet med afskærmning/lukket dør. Der bør være opmærksomhed på dette behov, og evt. overveje, om der kan etableres afskærmning på de øvrige toiletter, så børnene får mulighed for at gå på toilettet i enrum.

Det fysiske børnemiljø udendørs er både rummeligt, varieret og kuperet. Legepladsen tilbyder børnene mange gode lege- og læringsrum. Den tætte bevoksning skaber gode muligheder for børnene til at trække sig og have uforstyrrede, børneinitierede aktiviteter og lege.

Der er desuden god plads til bl.a. at cykle, idet der findes en stor asfalteret plads på legepladsen (se billede nedenfor).

Bagerst på legepladsen findes en låge til et større areal med bl.a. frugttræer og gynger. Arealet råder Gnisten også over, og benyttes ofte med en mindre børnegruppe og altid sammen med en voksen, da hegnet omkring arealet er lavere end det øvrige hegn, der omkranser afdelingen. Det ekstra areal øger mulighederne for udeliv for børnene i Gnisten (se billede nedenfor).

På legepladsen findes også en Skovhytte, som i perioder benyttes som et ekstra grupperum, når der arbejdes med

udliv, science og natur.

Vuggestuens legeplads tilbyder børnene et kuperet terræn og legeredskaber, som stimulerer og udfordrer motorikken (se billede nedenfor).

Det **æstetiske børnemiljø** i Gnisten viser tydeligt, hvad afdelingen har fokus på; både i børnehaven og i vuggestuen. Der hænger mange dokumentationer og udsmykninger. Mange i børnehøjde, men der hænger også en del højt oppe på væggene (se billeder nedenfor). Det kan overvejes at have endnu mere fokus på børnehøjde, så børnenes kreative processer kan ses og tilgås af børnene. Dermed har de mulighed for at genbesøge processer i dialog med både børn og voksne.

Læringsmiljøet, særligt i børnehaven, er lidt utydeligt. Hylde og reoler anvendes mest til opbevaring, og det er ikke tydeligt ved tilsynet, hvilket pædagogisk læringsmiljø, der tilbydes børnene (se punkt 3.5).

3.3 Udviklingspunkt

Intet at bemærke

3.4 Strakshenstilling

Opbevaringskasse på vuggestuens legeplads skal sikres i åben tilstand og låses i lukket tilstand. Låget på opbevaringskassen udgør en risiko for at børnene kan klemme fingrene.

Strakshenstillingen skal udbedres straks.

Der er indkøbt en hængelås til opbevaringskassen.

3.5 Anbefaling

1. Pædagogisk læringsmiljø

Det anbefales, at personalet drøfter og arbejder med det pædagogiske læringsmiljø. Som et led i denne drøftelse kan inddrages perspektiver på, hvad I vil tilbyde børnene med læringsmiljøet? Det anbefales desuden at skabe mere overskuelighed og orden, så læringsmiljøet tydeligt viser børnene, hvad der kan leges og leges med i etablerede "zoner" i grupperummene. Der kan f.eks. anskaffes ens kurve til opbevaring af legetøj og lamineres billeder af indholdet. Der kan laves "opstilling" og "udstilling", som tydeligt viser børnene, hvilken type leg, der kan leges med i zonen. F.eks. stille dyr, biler mv., så det virker indbydende for børnene at gå til. Ligeledes stilles legetøjet på samme måde, når børnene forlader legen, så det står klar til næste barn eller børnegruppe.

2. Måltidet

Måltidet er en hverdagsrutine, som rummer masser af læring på flere forskellige parametre.

Det kan derfor anbefales at skabe pædagogisk fokus på "Det gode måltid". På tilsynet observeres et godt og trygt læringsmiljø for børnene i vuggestuen under formiddagsmaden, men medarbejderne havde forskelligt fokus, hvilket kan være genstand for en interessant og udviklende dialog i personalegruppen om, hvad hensigten er med måltidet. Denne drøftelse kan hele personalegruppen profitere af.

For eksempel - er hensigten med måltidet (der kan selvfølgelig være flere, men nogle kan være primære og andre sekundære):

- At blive mæt og spise "det rigtige"?
- At deltage i en social aktivitet (barnets plads i fællesskabet)?
- At øve selvhjulpenhed (hælde, spise, tørre hænder/mund osv.)?
- At styrke børnenes demokratiske dannelsesproces i forhold til selv- og medbestemmelse (selv vælge fra madkassen osv.)?
- At skabe ro, nærvær og tryghed for børnene i en måltidssituation (hvilke forstyrrelser tillades der)?
- Andet?

Der findes en podcast fra www.emu.dk, der hedder Børnehøjde. Der findes 3 afsnit vedr. det gode måltid, som kan bruges som udgangspunkt for dialog omkring måltidet.

1. Pædagogisk læringsmiljø:

I Gnisten har vi løbende fokus på at tilpasse vores læringsmiljøer til de børn og den børnegruppe vi har. Det betyder at vi indretter vores grupperum og fællesarealer efter hvilke børn vi har og hvor de er i deres udvikling. Vi er opmærksomme på det enkelte barn samt børnegruppen når vi lytter til og inddrager børnene aktivt i indretning af vores læringsmiljøer.

I perioder (dem uden Corona) arbejder vi i Gnisten delvist med en funktions indrettede læringsmiljøer. Hvilket betyder at det her bliver særlig tydeligt for børn og voksne hvordan rummene skal benyttes og hvilke lege, aktiviteter og udvikling af kompetencer de enkelte rum indbyder til.

2. Måltidet:

I Gnisten ser vi måltidet som en vigtig del af børns trivsel og udvikling. Vi inddrager børnene under måltidet og har fokus på at skabe en positiv oplevelse for barnet, for herved at skabe trivsel og læring. Vi ser måltidet som et læringsrum, hvor vi kan styrke børnenes sproglige udvikling og det sociale samspil. Vi øver ved måltidet selvhjulpenhed, ved at lade børnene afprøve egne færdigheder når de ex skal åbne madkassen, hælde vand op, tørre hænder osv. Vi er opmærksomme på at opgaverne er tilpasset det enkelte barn os dets nærmeste udviklingszone, på den måde styrke vi børnenes personlige kompetencer, selvværd og selvtillid.

3.6 Sikkerhed (udendørs og indendørs)

Intet at bemærke

3.7 Hygiejne

Intet at bemærke

4 Ramme for observation

Tidspunkt for observation (start og slut):

Klokken 08.45 - 09.30

I hvilken gruppe/stue finder observationen sted:

Vuggestuen

Antal børn til stede under observationen:

15

Antal tilknyttede børn i alt på stuen/i gruppen:

16

Børnenes alder (under 3 år, 3-4 år, kommende skolebørn, blandet):

Under 3 år

Antal personale (angiv faggruppe) til stede på stuen/i gruppen:

4; 2 pædagoger, 2 pædagogmedhjælpere

Heraf vikarer (angiv faggruppe):

1 (pædagogmedhjælper)

Antal børn til stede i huset:

68; 53 børnehavebørn / 15 vuggestuebørn

Antal indmeldte børn i alt:

76; 60 børnehavebørn / 16 vuggestuebørn

Antal personale til stede i huset:

12; 6 pædagoger, 6 pædagogmedhjælpere

Heraf vikarer (angiv faggruppe):

3 (pædagogmedhjælpere)

5 Observation og analyse

Samling i vuggestuen

Vuggestuens børn sidder i en rundkreds i et mindre tilstødende rum i forbindelse med vuggestuens grupperum. Der sidder fire voksne fordelt i rundkredsen blandt børnene. En medarbejder klapper på lårene og synger en "Go' morgensang". Sangen har fokus på, hvem der er i vuggestuen og medarbejderen peger på hvert enkelt barn og børnene svarer med deres navn. De børn, der har lidt svært ved det, bliver hjulpet til at nævne deres navn. Til slut nævnes også, hvem der ikke er tilstede i vuggenstuen denne dag. Det styrker et børnefællesskab, når børnene i samlingen får øje på hinanden og også får øje på, hvem af kammeraterne, der ikke er til stede. Børnene tages alvorligt og bliver inkluderet i børnefællesskabet.

Et barn får lov til at vælge de sange, der skal synges til samlingen, og får dermed medbestemmelse. Der står småæsker, indeholdende remedier til forskellige børnesange, på en hylde i voksenhøjde. Barnet løftes op af medarbejderen, så barnet kan vælge æsker. Det kan overvejes, i forhold til det fysiske arbejdsmiljø, at flytte æskerne ned, eller lade barnet vælge mellem nogle æsker, som de voksne placerer på gulvet. Dermed reduceres medarbejderens fysiske belastning væsentligt.

Barnet åbner en æske og tager indholdet ud. Indholdet består af en rede, fugle osv. og indholdet er genkendeligt for børnene, så de ved hvilken sang, der hører til dette indhold. Indholdet italesættes af medarbejderen, så der også er fokus på børnenes sproglige udvikling i aktiviteten. Efterfølgende synger børnene en sang, som omhandler indholdet i kassen.

Alle fire medarbejdere deltager i samlingen med nærvær og omsorg. Medarbejderne har øje for børnene og udstråler både glæde og entusiasme.

Da sangen er slut rydder barnet selv indholdet i æsken igen, og får dermed et bevidst medansvar for at rydde op og finde en ny æske. I den nye æske er der forskellige insekter, bl.a. en snegl. Medarbejderen siger til børnene "*Kan I lave en snegl med jeres hånd?*" Medarbejderen viser børnene, hvordan de skal gøre, og børnene kender tydeligvis aktiviteten og forsøger at lave en snegl ved hjælp af hænder og fingre. Børnenes krop og sanser inddrages i aktiviteten og øger dermed mulighederne for læring. Børnene synger en snegle-sang. Dernæst finder barnet en edderkop i æsken og leger, at den kravler på medarbejderen. Medarbejderen hviner og griner i samspil med barnet. Medarbejderen viser nærvær med barnet og anerkender og forstår barnets hensigt og "driller" med edderkoppen. Barnet bliver set og hørt. I æsken finder barnet også en humlebi, som kan trækkes op, så den giver en summende lyd. Barnet trækker den op og smider den ind i rundkredsen. Et andet barn samler den op, og trækker den også op. De voksne følger børnenes spor, og alle børn får lov til at prøve at trække humlebien op og mærke og høre, at den summer. De børn, der endnu ikke selv kan trække humlebien endsige synge sangene, bliver hjulpet af nærværende voksne som skaber deltagelsemuligheder for de yngre børn, så disse også bliver inkluderet i børnefællesskabet.

Da samlingen slutter, lægger børnene selv deres siddemåtter på plads og øver sig i at smøge deres ærmer op, fordi de næstefter skal ud og vaske hænder inden formiddagsmaden. Børnene får således medansvar for oprydningen og øver selvhjulpethed. Alle børn går på badeværelset og vasker hænder. De voksne guider børnene, og har tydelig struktur, som børnene profiterer af; børnene ved hvad de skal, hvilket skaber tryghed og øger børnenes muligheder for at mestre situationen.

Børnene vasker selv deres hænder og bliver støttet i at få sæbe på og efterfølgende tørret hænderne. Der er fokus på det enkelte barns nærmeste udviklingszone. Efter håndvask går børnene tilbage til grupperummet, hvor de finder deres pladser og sætter sig.

Formiddagsmad

De 15 børn fordeles ved 4 borde med henholdsvis 4, 4, 4 og 3 børn. Børnene har faste pladser. Der sidder en voksen ved hvert bord. Under måltidet bliver børnene set og hørt af nærværende voksne. Børnene bliver hjulpet med fokus på deres nærmeste udviklingszone, og alle børn øver selvhjulpethed med håndtering af deres mad og drikke.

Et barn giver udtryk for, at brødet skal skæres over. En medarbejder siger "*Skal jeg skære dit rugbrød over?*". Barnet svarer "*Mmmm*".

En medarbejder lægger en ny mad på et barns tallerken. Barnet viser tydeligt, at det ikke vil have maden. Medarbejderen siger "*Du skal også nok få jordbær*". Medarbejderen spejler barnets behov og barnet bliver tilfreds.

Medarbejderne taler med børnene ved bordene. Selvom det er en stor børnegruppe, så er der rolig stemning og medarbejderne tilbyder børnene nærvær og opmærksomhed.

Et barn vil ikke spise sin udskårne frugt. En medarbejder siger til barnet "*Skal vi tage dem op i madkassen?*". Barnet

lægger selv frugten op i madkassen. Barnet får medbestemmelse i forhold til eget måltid og valg af mad. Det styrker barnets selvværd at blive anerkendt og føle sig kompetent til at træffe et valg vedrørende sit eget måltid.

En medarbejder møder ind på stuen under måltidet. Medarbejderen går rundt til bordene og hilser på børnene. Det skaber noget uro under måltidet og den rolige stemning afbrydes og bliver ikke genoprettet, da måltidet slutter. Det kan overvejes, om der i endnu højere grad skal værnes om roen og nærværet, så en evt. udefrakommende (medarbejder eller andre), kan vente med at komme på stuen til måltidet er helt ovre, så også de sidste børn skal spise færdig i ro og nærvær.

Da måltidet er slut, sætter børnene selv deres drikkekanter tilbage i holderen, og de fleste tørrer selv deres fingre og mund med en klud. Børnene får således et medansvar for at rydde op og tørre fingre og mund, og oplever dermed at være kompetente og mestre opgaven.

Under tilsynet ses og høres en lidt forskellig tilgang til måltidet fra personalets side. En har meget fokus på, at børnene skal spise rugbrød før noget andet. En anden har mere fokus på barnets egne ønsker osv. En har fokus på at barnet ikke blot spiser pålæg. På baggrund af det observerede kan det anbefales at drøfte måltidet i forhold til børnenes selv- og medbestemmelse samt de voksnes rolle under måltidet (se punkt 3.5).